

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 17.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 23 November 1904.

Expedition: Kammakargatan 6.

Pris: Helt 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petrad.

24:e Årg.

Modeste Menzinsky.

Såsom en verklig Graals-ridhare, en räddare i nöden, framträdde på vår operascen, under fru Aektés gästspel förra hösten, i "Lohengrin" en tysk sångare, eftertelegraferad för att såsom hjälten i operan ersätta hr Ödmann, som hastigt insjuknat. Okänd och mystisk uppenbarade han sig; knappast visste man "hvad namn han bar", än mindre "hvarifrån han var" — såsom det heter i rollen. Men sjöng gjorde han, så att han med ens eröfrade publiken genom sin vackra stämma och sitt lyckade utförande af Lohengrins parti.

Efter endast tvanne uppträdanden i samma roll måste han återvända till sin verksamhet vid den tyska scenen.

Det var i minnet af detta gästspel man med tillfredsställelse i somras fick höra, att denne sångare, hr Modeste Menzinsky, blifvit genom engagement fäst vid vår k. opera från början af detta spelår. Genom ådragen förkylning blef han dock hindrad att börja sitt uppträdande här förr än i midten af september, äfven då framträdande såsom Lohengrin. Sedan dess har han äfven låtit höra sig såsom Lyonel i "Martha", Canio i "Pajazzo", Faust (i Gounods opera) och Radames i "Aida". Vårt klimat har emellertid ogynnsamt inverkat på hans stämma och under senast förflutna veckor har indisposition förhindrat sångarens uppträdande på scenen. Med hans porträtt i dagens nummer meddela vi om honom följande biografiska notiser:

Modeste Menzinsky är född 28 april 1876 i Ost-Galizien, son af en grekisk-katolsk prest. Efter studier vid gymnasiet i Sambor blef han 1896 som student inskrifven i teologiska fakulteten i Lemberg. Hela tre år arbetade han här med teologiens heliga studium, men ödet hade bestämt honom till annat än att bli en kyrkans tjänare.

Redan nu sysselsatte han sig mycket med musik och dirigerade till och med en kyrkokör samt studerade utan "höga vederbörandes" vetskap sång för en sångprofessor i Lemberg. Till slut segrade kärleken till konsten öfver dogm och exeges, så att han beslöt sig för att bli sångare.

Modeste Menzinsky.

Hans mor var emot detta, men fadern var helt belåten med att sonen lade prästkappan å sido för att ikläda sig Lohengrin-justingen. Med raskt beslut gaf sig den unge mannen ut i världen att söka sin lycka på konstnärsharar. Hans afsigt var att studera i Wien, men ett par dagar före afresan fick han höra att i Frankfurt a. Main fanns en god lärare och han ändrade då sin resplan, styrde kosan dit och uppsökte professor Julius Stockhausen, den renommerade sångläraren. Hela hans kassa belöpte sig till 100 gulden, och med den summan kunde man ej komma långt i fråga om lefnadsbelof och lektioner, men med största sparsamhet höll han sig

i två månader uppe med dessa medel. Till en början fick han taga sånglektioner för en Stockhausens underlärare, men kom sedan under professors egen ledning. Ekonomiskt understöd erhöi han af en välgörarinnor — hvars namn han än i dag icke känner — hvilken hos Stockhausen deponerade en penningssumma för hans räkning. Tredje året efter sedan han börjat sina sångstudier erhöi han engagemang vid Frankfurts Stadtteater, der han först försökte sig som *Lyonel*. Större delen af kritiken förespådde den unge debutanten en vacker framtid, men en och annan påstod att han saknade såväl röst som intelligens och dramatisk förmåga. Han fortsatte emellertid studierna, lät ej mycket höra sig och förlorade ej hoppet om full seger. Ett år derefter blef han engagerad vid stadsteatern i

Elberfeld. Under två år, d. v. s. säsonger, sjöng han med god framgång, gynnad af såväl publik som press, och fick här uppbära åtskilliga partier af mycket olika slag. Utom Lyonel uppträdde han sålunda såsom *Lohengrin*, *Radames*, *Johan af Leyden*, *Walther von Stolzing*, *Sigmund*, *Eleazar* i "Juddinnan", *Faust*, *Hoffmann*, *Canio* i "Pajazzo", *Chateaufort*, *Manrico*, *Fenton* etc. äfvenså i nya operor såsom "Zauberglocke" af Saint-Saëns, "Gaukler unser lieben Frau" af Massenet och "Zlatorog" af Raubenecker.

När hr Menzinsky kom till Elberfeld hade han endast tre operapartier på sin repertoar, men efter de två säsongerna här hade detta antal nära tiodubblats. Från Elberfeld blef hr Menzinsky eftertelegraferad för att, som redan är nämnt, gästa Stockholmsoperan i höstas och såsom *Lohengrin* uppträda vid sidan af fru Ackté. Som ett meteorfall var detta framträdande för Stockholmspubliken; kortvarigt men glänsande. Det var naturligtvis denna lyckade debut hos oss, som föranledde hr Menzinskys anställning vid operan under denna säsong, dertill väl ock särskildt bidrog det beslutade uppförandet af Wagners "Siegfried", hvars titelroll han kommer att utföra.

Vi hoppas, att sedan den indisposition, som hittills en tid besvärat den främmande sångaren, numera är öfvervunnen vår nordiska vinter ej skall vidare inverka menligt på hans halsa och lägga hinder i vägen för hans konstnärliga verksamhet vid vår operascen, der han säger sig ha funnit en god chef och godt kamratskap. Med sin vackra stämma och öfriga konstnärliga egenskaper har han vunnit vår operapubliks bevägenhet, hvarpå han redan rönt många bevis.

Om operetten.*

Hvad man än må säga om operetten, hur mycket man än klandrar dess ytlighet och lättfärdighet till text och musik och framhåller den senares ringhet gentemot den gammal- eller nyklassiska, så lefver den dock fortfarande, och den lustiga, lättfattliga operetten har kanske mer än förr rätt och utsikt för sin tillvaro. Mången föredrager att på en dramatisk teater få sig en glad kväll af en komedi eller ett lustspel, framför att uppröras af ett sorgspel; på samma sätt har mången sin förnöjelse af operetten, som efter en ansträngande dag af allvarliga göromål kan bereda sig en munter afton utan tanke och nervansträngning, och få tillfälle till ett godt skratt.

Om man vill kalla operetten en mu-

sikalisk komedi med populära sånger, så finner man, om man söker många, många år tillbaka denna genre flerfaldigt odlad. Behovet af glädje, af lätt, populär musik är oafvisligt, så länge menskligheten icke har nedsjunkit till en Nirvana-ståndpunkt. Det är emellertid klart att denna konst, som står i innerligaste gemenskap med folket, måste vara underkastad en växlande tidssmak och att i den tidsandan företrädesvis troget afspeglar sig. Så är t. ex. Rousseaus "Le devin de village", Hillers "Die Jagd", Weizel Müllers "Die Teufelsmühle am Wienerberg", Offenbachs "La grande duchesse de Gerolstein" en kulturhistoria i toner. Offenbach kan därför icke sägas vara egentlige skaparen af operetten utan endast af 19 århundradets franska operett.

Redan i en Monsignys och Grétrys partiturer skall man finna de lättfotade, hoppande rytmerna som bilda urcellen till den Offenbachska cancan, likasom de sentimentala sångerna utgöra stammodern till de nutida operetternas smäktande kantilenor. Naturligtvis måste för en publik under ancien régime komponeras annorlunda än för en sådan under den tredje Napoleons tid.

Operetten har sålunda ock sin historia, liksom dess utveckling i likhet med vågen har höjder och dalar. Stundom tycks den sjunken för alltid, och så dyker den åter upp och synes allt mer göra sig gällande i den moderna tiden, åtminstone i större kulturcentra, i städerna, der folkets nationella sång försvunnit och der det söker tillfredsställa sitt musikaliska behof för dagen i denna konstgenre. Hvarken konsertsalen eller operan kan under en tid, då den allvarliga musiken med alla segel styr emot den fulla polyfonien, fylla denna uppgift. I denna omständighet torde man ha att söka förklaringen till denna konstgenres lifskraft.

Den nyare operetten tager obestriddt sin början med Florimond Ronger, kallad Hervé (1825—1892), samme Hervé, hvars lilla teater "Folies concertantes" (1854) Offenbach tog till förebild för sin "Bouffes parisiennes" (1855). Hervé bragte till blomstring de knoppar som han tog ur den buket som bildades af en Aubers, Grisars och v. Flotows musikalstring. Operettens yngsta utveckling karakteriserar Paul Marsop rätt sinnrikt, då han i sina "musikaliska essays" yttrar: När Auber slutade stod han framför dörren till operetten. Hervé öppnade densamma och Offenbach steg in. Den franska esprit'n har Jacques Offenbach (1819—1880) insupit i fulla drag, denne israelitiska kantorson från Köln, som i Paris först förfranskade sitt egentliga namn Juda Eberscht till Jakob Evers.* Hans första verk för

scenen voro dramatiska småsaker — första framgången vann han som kapellmästare vid Théâtre français med den täcka operetten "Fortunio's visa", som der uppfördes — och dessa uppstodo mer af nöd än inre drift. När Offenbach äntligen med anledning af första Paris-expositionen skaffade sig teaterprivilegium, inskränkte han sig, med hänsyn till de andra, stora teatrarne, till 3 å 4 personer i sina pjäser och ingen kör.

Offenbachs första arbeten för scenen stodo på det äldre franska sångspelets grund; från den lefnadsglada landflickan i "Le mariage aux lanternes" till storstadsdamen i "Vie parisienne" är ett stort steg. Redan i "Orfeus" öfvergifver Offenbach sångspelets banor och tillmäter musiken en underordnad roll, sådan som en pianospelare har på ett "Café chantant". Grunden härtill kan ej vara bristande intensitet i melodiskt hänseende; för hans förmåga i högre melodisk skaparkraft tala operorna "Hoffmans sagor", "La fée du Rhin" och den på den Stora operan i Paris uppförda baletten "Le papillon". Rytmisk och äfven ädlare melodisk uppfinning framträder ock i hans små operetter äfvensom i de större vid sidan af simpel cancanmusik. Då man besinnar att Offenbach på 25 år skref mer än 100 operetter, så finner man naturligt nog i en sådan öfverproduktion orsaken till skaparkraftens afmattning. Tidsandan och librettörfattarna ha ock, det kan man påstå, drifvit komponisten till att skatta åt den vulgära smaken. Hans efterträdare Charles Lecocq (f. 1832) och Robert Planquette (1840—1893) hade lyckan att få framträda under operetttidens högföd (1860—1880). Af de yngre franska operettkomponisterna ha knappast någon mer än Edmond Audran (f. 1842) visat sig vara af någon betydelse. Den genre, som man betecknar med namnet "Offenbachianen" tycks ha mistat sin kraft.

Omedelbart till den nyare franska operettens blomstringstid sluta sig Wiener-operetten, hvilken såsom sådan egentligen tillhör den tyska operetten. Denna går, som bekant, tillbaka till Joh. Adam Hiller (1728—1804). Hillers sångspel gäfvos af den Koch'ska truppens medlemmar, och då dessa voro skådespelare samt endast och allenast natursångare, så måste afseende göras på åstadkommande af lättfattliga och utförda sånger. I själfva verket motsvarade sångspelen de fordringar man kan ställa på en operett. Dessa sånger sjöngos öfverallt, ja blefvo till och med öfversatta på flere språk, och operetten "Die Jagd" gafs till och med ännu 1813 med bifall.

(Forts.)

* Efter en uppsats af F. Scherber i Wien N. M. T.

* Se Svensk Musikt. 1897 n:o 8 »Ur Fr. v. Flotows minnen».

Musikkorrespondens från Dresden och Stuttgart.

Stuttgart, nov. 1904.

Efter att hafva avslutat min "opera-sejour" i Berlin med en ståtlig föreställning af "Rienzi", Wagners första mera betydande musikdrama, hvarest, förutom *Wilhelm Grüning* i titelpartiet, fr. *Goetzes Adriano* och fr. *Reinls Irene* voro anmärkningsvärdt framstående prestationer, att ej särskildt omnämna orkestern under den lille, till det yttre så oansenlige dr. *Mucks* energiska ledning*), har materialet för mina föreläsningar meddelat så pass tillvuxit, att jag måste begränsa mig till största möjliga korthet.

De f. n. under högsta ledning af ex. grefve *Nikolaus von Seebach* stående hofteatrarne i Dresden hafva åtskilligt förändrats, sedan G. W. derifrån sände sina så entusiastiska musikepistlar till Sv. Musiktidning. Oafsedt att "Kgl Schauspielhaus" efter i höst verkställd renovering från att ha varit en rätt enkel teaterbyggnad blifvit synnerligen elegant och smakfull, saknas numera af de stjernor, som då lyste på deras horisont, framför allt Wagner-sångerskan fr. *Malten* och tenoren *Anthes*, hvarjemte mot reper-toaren kan invändas, att den ej fullt "följer med sin tid", samt att de förekommande nyheterna emellanåt äro föga lyckligt valda. Detta var till den grad förhållandet med enaktsope-ran "Totentanz", hvars premiär nyligen egde rum, att kritiken var snart sagdt enhällig i sitt ogillande af ej allenast sjelfva pjesen, utan äfven och icke minst af dess upptagande. Också är redan den af tonsättaren, wienaren dr. *Alexander Siks* efter *Marx Möllers* liknämnda poem bearbetade libretten —, med sin framställning af hur, trots alla försighetsmått samt under det man med festligheter söker hålla modet uppe, den under 1300-talet i Italien grasserande pesten i skepnad af en svart domino inträder i en toscansk konungaborg, med sin kyss gifver döden åt den unga, af sin gemål fegt öfvergifna och af honom med demonisk makt oemotståndligt tjugade drottningen samt till sist med draget svärd anställer ett allmänt blodbad bland hofvet — verkligt motbjudande. En tidning anmärker till och med dräpande, att publiken gör dylika styckens öfvervarande gjorde bäst i att förse sig med koleradroppar! Den företrädessvis ytterst larmande musiken vittnar väl om trägna studier, isynnerhet af Wagner, men om ringa sjelfständigt skaparetalang samt förfaller i den slutliga "dödsdansen" till mer än lofligt banal trivialitet. Trots en utmärkt tolkning, med hr *Perron* och fr. *Krull* i de båda hufvudpartierna, kunde

ock pjesen med knapp nöd uppnå två representationer.

Om mera urskiljning och smak vittnade återupptagandet af *Lortzings* fjortonde och sista opera, "Opernprobe", en liten "enaktare", som visserligen ej går upp mot hans tidigare och större verk, en "Wildschütz", "Czar und Zimmermann" etc., men som dock med sin naivt älskvärda komik samt behagliga och lättfattliga musik verkade formligen välgörande efter "Totentanz" vederstyggligheter, hvartill äfven utförandet bidrog, framför allt af den tacksamma rollen kammarjungfrun — "kapellmästaren" *Hanchen*, hvilken gaf fr. *van der Osten*, en dotter till den äfven i Sverige välkände skådespelaren, tillfälle att i sång och spel ådagalägga en vacker subrettbegåfning. I högsta måtto anslående, ja så hänförande, att vi på det varmaste anbefalla den till våra egna teaterdirektioners uppmärksamhet, är en s. k. "tonmarchen", "Das Glück" (*Lyckan*), jemväl enaktsopera, som har vissa beröringspunkter med "Opernhaus" — senaste nyhet, i det att också den dryftar ingenting mindre än lifvets och dödens problem samt att i dess "hjalte", den gamle eremiten *Winfrid* får lycka sina dagar efter att ha njutit en kyss af lyckans få. Där- emot synes densammes diktare, dr. *Theodor Kirchner*, hvilken ursprungligen behandlat sitt ämne i berättelsen "Das allerbeste", äro rent af ha varit inspirerad af Schillers sköna vers:

»Ein mächtiger Vermittler ist der Tod.
Da löschen alle Zornesflammen aus;
Der Hass versöhnt sich, und das schöne
Mitleid
Neigt sich, ein weinend Schwesterbild,
mit sanft
Anschmiegender Umarmung auf die Urne»

Denna försoningens anda återklingar äfven i kompositörens, österrikaren frih. *Rudolph von Procházkas* härliga tonsättning, hvarur må framhållas orkesterens målning af féens "Waldeszauber", som förvandlar eremitens undagömda skogsvrå till ett jordiskt paradys, samt naturandarnas sånger, hvilkas stämningsfullhet förhöjdes af den pittoreska skogsdekorationen med sina porlande källsprång och öfriga lyckade sceniska anordningar. Titelpartiet uppbars här af "Opernhaus" alltjemt på höjdpunkten af sin konst stående primadonna *Marie Wittich*, *Winfrid* af barytonisten *Carl Perron*, också han en af dess stödjepelare.

(Forts.)

Anteros.

Litteratur.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. VI Heft 1 och 2 (Okt. Nov.).

*) Offentliggjord 1897 i tyska tidskriften "Jugend".

Sammelbände der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. VI Heft. 1 (Okt. Dec. 1904).

Innehållet i dessa häften är följande. I *Zeitschrift* H. 1: Amtlicher Teil: Bericht über die Verhandlung des I Kongresses der Internat. Musikgesellschaft. — Die Aufgaben der Intern. Musikges. Von Hermann Kretschmar — Satzungen der Intern. Musikges. Redaktioneller Teil: Ernst Rychnovsky (Prag): Ein deutsches Musikkollegium in Prag im Jahre 1616 — B. D. Korganow (Tiflis): La musique du Caucase — Rosa Newmarch (London): Tschairowskys Early Lyrical Operas — Ad. Thürlings (Bern): Schweizerische Festspiele — Musikberichte, Vorlesungen, Notizen etc. — H. 2. Amtlicher Teil: Besondere Bestimmungen über das Præitium d. Intern. Musikgesellschaft — Redaktioneller Teil: Edgar Istel (München): Peter Cornelius als Mensch und Künstler. — A. L. Rose (London): A private Collection of African Instruments — B. Münnich (Berlin): Das zweite deutsche Bachfest in Leipzig — G. Borchers (Leipzig): Der zweite musikpädagogische kongress in Berlin (6—8 okt. 1904) — Altr. Heuss (Leipzig): Carl Heinrich Graun. "Montezuma" — Musikberichte etc.

Sammelbände H. 1 innehåller: Michel Brenet (Paris): Deux comptes de la Chapelle-Musique des Rois de France — A. Mayer-Reinach (Kiel): Zur Geschichte der Königsberg, Hofkapell ein den Jahren 1578—1720 — Elsa Bienenfeld (Wien): Wolfgang Schmeltzl, sein Liederbuch (1544) und das Quodlibet des XVI Jahrhunderts — André Pirro (Paris): Louis Marchand — J. S. Shedlock (London): The Harpsichord Music of Alessandro Scarlatti — Edgar Istel (München): Einiges über Georg Benda's "akkompanierte" Monodramen.

Dessa "Sammelbände", af hvilka vi först nu fått oss något häfte tillsändt, innehåller mera utförliga uppsatser än de som förekomma i "Zeitschrift". Utrymme saknas oss att redogöra för de särskilda uppsatsernas innehåll.

Musikpressen.

På C. W. K. Gleerups förlag, Lund, har utkommit.

G. T. Lundblad: Kyrkosångens vänners samling af *Koral-Preludier*, byggda på koralmotiv. H. 1: kr. 1,50; H. 2: 2 kronor.

Första häftet af dessa preludier uppgår sådana till 18 koraler andra häftet till 53 med hänvisningar (i båda) till 53 koraler i Häffners koralbok. Då flere koraler här ha flere preludier uppgår dessas antal till ungefär dubbla mot koralerna i hvarje häfte. Beträffande innehållet i dessa häften äro af J. Morén 25, And. Jobs 55, Carl Lundell 36, J. G. Herzog 6, Ch. Rink 4,

*) Densamme erinrar både i ena och andra hänseendet mycket om vår Richard Henneberg.

E. Skagerberg 6, Carl Piutti 3, H. Palm 3, C. Steinhäuser 2, samt af M. G. Fischer, Seb. Bach, J. C. Kittel, Joh. Krieger, Jos. Lind och G. L. 1 hvardera. Omfånget växlar från en rad till ett par sidor. Tredje häftet är under arbete. (Se sista sidan).

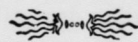
Musikbref från Göteborg.

Efter nära tre veckors afbrott började åter den 12 november konserternas rad med Musikföreningens första kammarmusiksoaré för denna säsong. Det var den bekanta Ant. Svendsen-Neruda-kvartetten, som denna afton skulle bjuda oss ett vackert urval ur kammarmusiklitteraturens rika skattkammare. Den af abonnenter till sista plats upptagna Handelsinstituts-salen var fylld af ett förväntansfullt sorl. På programmet stod först Beethovens kvartett Ess-dur op. 74, som utfördes stämningsfullt och klangskönt af den väl samspelta kvartetten. Sedan följde Pianotrio H-dur op. 8 af Brahms med fröken Johanne Stockmarr vid flygeln. För att vara af Brahms är detta stycke ovanligt lättfattligt, öfverflödande som det är af vackra melodier, och gifvande hvarje instrument rikt tillfälle att utveckla sin skönhet. Man märkte också här, att man hade att göra med framstående konstnärer. Anton Svendsen med sin klara, klangmättade ton, prof. Neruda, hvars temperamentfulla spel alltid drager intresset till sig, och fröken Stockmarrs mjuka, lugna och själlfulla pianospel, allt förenade sig till att göra detta nummer till aftonens glanspunkt. Sist kom kvartett Ass-dur op. 105 af Dvorák med lifliga melodier, ofta i populär stil. Hela utarbetningen af kvartetten är charmant gjord och röjer mästaren. Utförandet var också mönstergilt, och de väl utförda nyanseeringarne gjorde, att verket kom till sin fulla rätt. Bifallet var lifligt och Musikföreningens medlemmar ha allt skäl att vara belåtna med sin afton.

Den 13 november gaf Sydsvenska Filharmoniska Orkestern under Andéas Halléns ledning matiné i Exercishuset. Den fula, otreffiga och i akustiskt hänseende miserabla lokalen var ganska väl besatt. Programmet inleddes med Mendelssohns konsertouvertur "Hebriderna". Det vackra, melodiösa numret spelades af den 45 man starka orkestern med utmärkt nyanseering och sammanhållning. Nummer 2 var aria ur "Elias" ("Höre Israel") af Mendelssohn, föredragen af sängerskan fru Holstein-Berg från Köpenhamn. Den stora, höga sopranstämman klingade temligen resonanslöst, troligen till en del beroende på den dåliga lokalen. Derefter följde "Om sommaren" (I skogen) och "Om hösten" (I skymningen), tvenne stämningsfulla nummer ur orkestersviten

"Årstiderna" af Hallén, som mottogs med starkt bifall. Fru Berg sjöng sedan Griegs "Fra Monte Pincio", särdeles fint ackompanjerad af orkestern, samt "Julisöl" af Hallén, som måste bisseras. Nummer 5 utgjordes af "Sfärernas harmoni" för stråkorkester af Anton Rubinstein. Här hade man tillfälle att särskildt lägga märke till den väl avvägda stråkbesättningen inom orkestern. Programmet avslutades med Andante och Allegro ur Fr. Schuberts ofullbordade h-moll-symfoni. De båda numren spelades med fin nyanseering och stor precision. I det hela får man säga, att denna orkesters prestationer stå på en ganska hög nivå, och att dirigentens bekanta stora förmåga som instruktör väl kom till uttryck vid denna konsert.

H—t.

FÖLJETONG.

Rouget de l'Isle och Marseljäsen.

AF

E. Minstrel.

(Forts. o. slut fr. föreg. n:r.)

Följande afton uppträdde Bettine på Strassburgs teater. Hon var den första, som gjorde världen bekant med den franska nationalsången.

Vid samma tid satt de l'Isle i sin ensliga bostad, ett offer för det förskräckligaste svärmod. Han hade på eftermiddagen vid passerandet af ett torg mött mademoiselle de Launays ekipage, och den blick han af den aristokratiska damen erhöi var full af förakt; den kändes som en dolkstöt i hjertat. Familjen Dierick och hvad som händt honom där föregående afton hade totalt fallit honom i glömska. En känsla liksom af det gränslösaste elände öfverkom honom, och han önskade sig döden.

Aftonen framskred. Han satt vid ett bord, på hvilket ett ljus brann. Framför honom låg en laddad pistol. Hans hand fattade konvulsiviskt om den samma, och en dödlig blekhet betäckte de lidande dragen.

— Hvarför skulle jag leva — mumlade han. — Denna olyckliga passion vanbedrar mig, och likväl kan jag ej öfvervinna den samma. Jag älskar och blir i gengäld föraktad. Oh, hvilken dåraktig narr jag är! Blott döden kan befria mig från min galenskap.

Han var ganska fattig, men de få effekter han var i besittning af inlade han i ett knyte, skref ett afskedsbref till sin mor och adresserade alltsammans till denna senare, hvilken bodde i Lon-les-Saunier i Jura. Han fattade derefter pistolen och riktade dess mynning mot sitt hufvud.

I samma ögonblick hördes ett starkt buller utifrån gatan — ett buller liknande brusandet af ett upprördt haf. Rouget lysnade. Bullret kom närmare. Han hörde sitt eget namn återupprepas af flere röster. Han lät pistolen falla och skyndade till fönstret.

En folkhop med mären af Strassburg i spetsen stod framför Rougets dörr, svängande bloss i händerna. Man ropade på Rouget de l'Isle. Midt i denna larmande folkmängd syntes Bettine Dierick på en triumfchar. Hennes hufvud var krönt af grönskande lager. Massan sjöng, skralade, grät och jublade af entusiasm.

— Längje lefve Rouget de l'Isle! Längje lefve den man, som gifvit Frankrike en nationalhymn!

Den unge officeren hade ända till detta ögonblick glömt den sång han föregående afton komponerat, och han var för oredig och förvånad att begripa något af allt detta. Men folket omringade honom, fylde hans öron med lof och pris och satte en lagerkrans på hans hufvud, alldeles som de förut gjort med Bettine. I samma ögonblick han sökte döden, fann han sig hölj med ära. Vid facklornas sken blickade han in i Bettines glädje-strålände ögon.

— Och ni sjöng min sång på teatern — sade han. — Under det jag satt instängd och hade onda tankar i sinnet, skördade ni pris och ära för oss båda.

Hon log sorgset.

— Jag sjöng bra, Rouget — svarade hon enkelt och okonstladt, — emedan jag älskar er.

Den unge soldaten hade aldrig efteråt några själfmordstankar.

Denna afton i Strassburg var blott en början till det oerhörda bifall man sedermera skänkte den nya hymnen, Liket en löpeld flög den genom Frankrike. Den sjöngs vid alla samkväm, på klubbarna, på teatrarne, vid offentliga fester, af soldaterna på exercisfälten, af de dödsdömda till och med på deras väg till schavotten. Marseljäsarna, dessa laglösa folkhopar, dundrade, skreko och sjöngo den på sin ryktbara marsch från Medelhavets strand till Paris. Konungariket darrade i sina grundvalar vid de klangfulla tonerna af denna sång, hvilken på samma gång var en hämnd- och dödssång. Dessa vilda, bronserade horder, med ögon som sprutade eld och iklädde röda mössor, intogade genom förstaden St. Antoine i Paris den 30 juli 1792 och marscherade, anförda af bryggaren Santerre till Champs-Élysées, dragande sina kanoner bakefter och låtande rymden genljuda af de l'Isles ärorika hymn.

Det var marseljäsarna, hvilka gäfvat åt sången det namn, som gjort den världsberömd, och i de minnesvärda ögonblick, när tonerna "Aux armes" dånade genom Paris gator, föll de

sista spillrorna af konungadömet samman.

* * *

Revolutionen brusade ohejdadt fram. Den började likt Saturnus förtära sin egen afföda. Gamle André Dierick gick till guillotinen vid tonerna af den sång, hvilken komponerats under hans eget tak. Baron de Launay och hans sköna dotter bestege likaledes schavotten vid ljudet af l'Isles hymn. För de l'Isle själf höll det på att gå illa. Hans olyckliga passion för mademoiselle de Launay kom till myndigheternas öron, och han blef utan vidare landsförvist såsom varande rojalist. En afton hörde han i en landtmans koja, dit han tagit sin tillflykt, några barn gnola på hans sång. Han lyssnade ifrigt.

— Hur kallar man denna sång? — frågade han landtmannen.

— Marseljåsen — svarade denne. På så sätt fick de l'Isle först reda på det namn man gifvit åt hans gåfva till nationen.

Han påträffades af utskickade gendarmar i bondens koja och blef kastad i fängelse.

Det var en tid ovisst, huruvida han ej vid tonerna af sin egen nationalkomposition skulle blifva tvungen att bestiga stupstocken, men ödet hade annorlunda beslutit. Rouget de l'Isle räddades genom den 9 Thermidor.

Efter skräckregeringens slut for han till Paris och sammanträffade med Bettine Dierick, hvilken blifvit primadonna vid Théâtre Français. Den forna mörkögda och tystlåtna unga flickan hade förvandlats till en ståtlig och vacker kvinna. Hon blef vid åsynen af Rouget de l'Isle dödligt blek.

— Ni — utropade hon — ni har väl alldeles glömt mig.

— Mina tankar hafva alltid varit hos er, Bettine — svarade de l'Isle. — Vi voro goda vänner i Strassburg.

En liflig rodnad färgade hennes kinder.

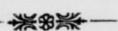
— Ja . . . oh ja — svarade hon.

— Kommer ni ihåg den dernatten, då ni skördade triumf för oss båda. Ni var ett barn då och tvekade ej att erkänna, att ni sjöng min sång så väl, emedan ni älskade mig. Dessa ord kvarstå ännu i mitt minne. Jag har förvarat dem i mitt hjerta. Ni är nu kvinna, Bettine, ryktbar och skön . . . älskar ni mig ännu?

En salsam blyxt lyste fram ur hennes fuktiga ögon.

— Mitt hjerta har aldrig klappat för någon annan än för er, Rouget — svarade hon. — Jag älskar er och endast er.

De blefvo kort derefter man och hustru och sökte sig en fristad långt bort vid det lugna Lon-les-Saunier i Jura.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Nov. 6. Verdi: *Den vilseförda*. — 7, 18, 23. Tschaikowsky: *Eugen Onegin*. — 8. Konsert af Filharmoniska sällskapet. Edv. Elgar: *Gerontius' dröm*, oratorium. — 9. Donizetti: *Leonora*. — 10. Lange-Müller: *Vikingablod*. — 12. Saint-Saëns: *Simson och Delila*. — 13, 17. R. Wagner: *Tannhäuser* (Elisabeth: Fru Lycksest-Scherven; 17/11 fru Maikki Järnefelt, gäst). — 14, 20. Gounod: *Faust* (Mefistofeles: hr Forsell, 1:sta gång, Faust: hr Ödman). — 16. Thomas: *Mignon*. — 19. Donizetti: *Regementets dotter*; Mascagni: *På Sicilien*. — 21. R. Wagner: *Valkyrian* (Sieglinde: fru M. Järnefelt, gäst; Frigga, Brynhilde: frök. Edström, fru Jungstedt; Wotan, Siegmund. Hund: hrr Forsell, Nyblom, Sellergren).

Östermalmsteatern. Nov. 6—17. v. Suppé: *Boccaccio* (14/11 Boccaccio: frök. Rosa Grünberg; 25:te gång). — 6, 13, 20. *Värmlandingarne* (Matiné). — 18—21. Frans Léhar: *Slovakerna*, operett i 3 akter af Victor Léon (Milosch, Voiteck, Pfefferkorn: hrr Aug. Svensson, Lund, Bergström; Babuschka: fru Bodén; Suza, Mirzi, Gisa, Lori: frkn. Berentz, Grünberg, Falk, Berg; Unge Milosch, Janku, Pfefferkorn, Gläppler: hrr Schücker, Allum, Bergström, Ringvall).

Vetenskapsakademien. Nov. 4. *Soaré* af Emil Sjögren. Biträdande: frkn. E. Björkbo och Märtha Ohlsson; hrr W. Stenhammar och Andrée Mangeot. 7. Konsert af frök. Emmy Mogensen. Biträdande: frk. Märtha Ohlsson. — 8. Visaf-ton af fru Charl. Wiehe-Berény. Biträdande: Komponisten hr Henri Berény. — 12. Sonataf-ton af hrr Aulin och Stenhammar (2:a ser, 2:a kons). — 16. Konsert af fru Nanny Varenius. Biträdande: hr Adolf Wiklund.

Musikal.-akademien. Nov. 10, 12. Visaf-ton af fru Charl. Wiehe-Berény. Biträdande hr H. Berény. — 15. Konsertföreningens 2:a konsert. 1. A. Bruckner: Symfoni, D moll; 2. Spohr: Konsert No 8, A moll för violin (hr L. Zetterqvist) och orkester; 3. Adolf Wiklund: konsert-uvertyr, F dur. — 23. Konsert af hrr Arthur Shattuck och Robert Moor.

Östermalmskyrkan. Nov. 22. Musikföreningens 1:a abonnemangskonsert. Solister: fru D. Edling, hrr H. Malm, Sal. Smith. Dirigent: prof. F. Neruda. Biträd. orkester: K. hofkapellet. Program: J; S. Bach: Juloratorium.

Vår musikpublik hade förra året tillfälle att göra en angenäm bekantskap med den finska sångerskan, fru Maikki Järnefelt, vid hennes här gifna konserter. I den biografiska uppsats om henne som då var införd i denna tidning omnämndes hennes framgångar äfven såsom operaartist, och vi citerade då en kritiker som yttrat om henne: "fru Järnefelt är en af de graciösaste wagnersångerskor vi känna". Såsom sådan ha vi nu lärt känna henne genom hennes nyss afslutade korta gästspel här i "Tannhäuser" och "Valkyrian". Både såsom Elisabeth och Sieglinde skördade fru Järnefelt stort och välförtjänt bifall, icke blott för sin vackra och jämna röst och uttrycksfullt sångföredrag utan äfven

för den dramatiska framställningen, hvartill en för scenen synnerligt behaglig apparition bidrog. Att sångerskan hyllades af publiken med talrika applåder och inropningar samt blommor var naturligt. Vid dessa wagnerföreställningar dirigerades orkestern af hennes man, kompositör Armas Järnefelt, hvilken nu, liksom i höstas vid Konsertföreningens konsert, lugnt men energiskt förde kommandostafven. De nämnda wagneroperorna hade förofrigt samma rollbesättning som förut under här ifrågavarande föreställningar. I Gounods "Faust" har hr Forsell haft en ny roll såsom Mefistofeles. Om ock den "praktiga bas", hvaraf Mefisto skryter i serenadscenen, icke presterades af sångaren, som med en variant i första akten undgick de låga bastonerna, så återgafs rollen i det hela förtjänstfullt i dramatiskt som musikaliskt hänseende och lyckades han särskildt väl med visan om "gyllne kalffen". I yttre hänseende hade herr Forsell anlagt en ny och ovanlig mask, en fysionomi som med sin långa, krokiga näsa och spetsiga, framstående haka företedde ett veritabelt kasperutseende. Undras må om ett sådant utseende stämmer öfver ens med Mefistos utsago att "han vet som en ädling sig skicka".

Från Kgl. teatern har man äfven att omförmåla Filharmoniska sällskapets konsert med en repetition af Elgars oratorium "Gerontius' dröm", först uppförd här i våras på Musikaliska akademien, då vi hade tillfälle yttra oss om detta storslagna verk. Kgl. teatern visade sig vara en gynnsam lokal för utförandet häraf.

I "Boccaccio", som länge hållit sig uppe på Östermalmsteatern, har titelrollen, förut alltid uppburen af en sångerska, haft en manlig representant, L. Allum, den unge norske sångaren, som med en god röst förenar ett behagligt yttre och lifligt temperament. Han gjorde därför stor lycka i rollen. På slutet innehades den af fröken Rosa Grünberg, den intagande, omtyckta sångerskan, som äfven i detta parti rönt framgång, hvilket vi dock ej fingo tillfälle att bevittna. Den muntra och oförargliga, musikaliskt underhållande operetten fick i allo lyckadt utförande. Om den nya operett, som nu är upptagen på denna teater få vi sedan yttra oss.

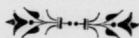
I föregående nummer lofvade vi nämna något om då anförda konserter. Öfversvämningen af sådana under hösten nödgas oss emellertid till största korthet.

Fröken Hulting hade en talrik publik på sin konsert och vann sin stora röst och sitt föredrag rätt lifligt bifall. Konserten inleddes med den stora "ocean"-arian ur "Oberon". Med hr John Forsell sjöng frk. H. duett ur "Elias" och med fru Forsell duo ur "Lakmé"; vidare solosanger af Grieg och Peterson-Berger. Fru H. Wiklund

spelade jämte frk M. Ohlsson violin-sonat af Schubert. Hr Forsell bjöd på sånger af Em. Sjögren och John Jacobsson, fru Gurli Forsell sådana af Bizet, Sjögren och Söderman. Äfven de biträdande skördade för sina nummer rikt bifall.

Hr Arturo della Spina konserterade för rätt talrika åhörare i Musikaliska akademiens orgelsal. Konserten inleddes med en af konsertgifvaren spelad sonat i C-dur af Haydn, hvarpå följde en intressant Pianotrio, D-moll, af den ryske tonsättaren Arensky, ypperligt utförd af konsertgifvaren, violinisten A. Runnquist och fröken Märtha Ohlsson, hvilken särskildt excellerade i det briljanta pianopartiet. Hr della Spina spelade till slut Adante ur A moll-konsert af Dawidoff och dennes bekanta "Am Springbrunnen", i dessa liksom i öfriga nummer visande sig vara en talangfull violoncellist. Som komponist framträdde han med ett af hr Runnquist utfördt Adagio för violin, en midre betydande komposition med något tvära modulationer. Den unge konsertgifvaren och hans medverkande lönades med varmt bifall.

Såsom en särdeles framstående och behaglig konstnärinna dokumenterade sig fröken Agga Fritsche, den danska violoncellisten, elev af Jul. Klengel. Med orkester, under hr Aulins ledning, utförde hon Saint-Saëns' A moll-konsert op. 33 och Romans (ny) af Haakon Børresen samt spelade med piano (hr Ad. Wiklund) ett par nya stycken, Intermezzo och Impromptu, af Sinding samt "Vito" af D. Popper, allt mottaget med stort bifall. Hr Forsell sjöng Mozarts "Abendempfindung" med orkester och sånger af Sibelius, Grieg och Sjögren med piano. En intressant uvertyr till "Castor och Pollux" af Rameau inledde konserten.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Massenets "Werther", säsongens första nyhet kommer, såsom ämnadt är, att gå öfver operascenen den 1 december.

Operasångaren C. F. Lundquist, som fått sig beviljad en recett, har till denna föreställning valt operan "Josef" af Méhul, hvari han, som bekant, innehar ett af hufvudpartierna.

Kgl. teatern. Populära symfonimatinéer anordnas här under säsongen till ytterst låga pris, hvarigenom god musikalisk njutning beredes dem som ej ha tillfälle bevista förekommande aftonkonserter. Serien omfattar 5 matinéer, af hvilka den första är af sedd att äga rum redan den 27 i denna månad samt de öfriga den 29 januari, 19 februari, 12 mars och 9

april 1905. Samtliga dirigeras af hofkapellmästare Richard Henneberg, som vid uppställandet af programmen låtit sig angeläget vara att bjuda allmänheten på "populär" symfonisk musik i detta ords ädlaste bemärkelse. Det första programmet upptar sålunda de tre stora namnen Bach, Beethoven. Wagner, det andra är ägnadt åt skandinaviska tonsättare, det tredje åt tysk-romantiken, det fjärde åt franska och det femte och sista åt tyska och slaviska kompositörer. Plats är jämväl beredd för solonummer på skilda instrument, exekverade af några hofkapelllets ledamöter.

Söndagen den 27 november: Preludium och fuga med slutkoral (i orkesterbehandling af Abert) af J. S. Bach, symfoni nr 6 (Pastorale) af L. van Beethoven, förspel och "Isoldens Liebestod" ur "Tristan och Isolde" samt Kaisermarsch af R. Wagner.

Söndagen den 29 januari: Uvertyr till "Antonius och Cleopatra" af L. Norman, "Kung Heimer och Aslög" af A. Söderman (tenorsolo hr Malm), "Svanen från Tuonela" och "Lemminkäinen drager förbi" af J. Sibelius, förspel: "Vid Bosporus" af Lange-Müller samt symfoni nr 1 D-dur af J. Svendsen.

Söndagen den 19 februari: Symfoni, Ess-dur, af R. Schumann, ballettmusik till "Rosamunda" af F. Schubert, konsert, e-moll, för violin och orkester af F. Mendelssohn-Bartholdy (solist förste konsertmästaren Lars Zetterqvist) samt uvertyr till "Euryanthe" af C. M. Weber.

Söndagen den 12 mars: Uvertyr till "Vattendragaren" af L. Cherubini, "Drottning Mab — drömféen" ur "Roméo och Julia" samt Racokzymarsch ur "Damnation de Faust" af H. Berlioz, konsert, a-moll, för violoncell och orkester af Saint-Saëns (solist hr A. J. Christiansen) "I Rom" suite för orkester, af G. Bizet.

Söndagen den 9 april: Symfoni "Im Walde" af J. Raff, Andantino ur konsert för flöjt och harpa af W. A. Mozart (solist hr O. Östman och J. Lang), serenad, op. 48, för stråkorkester af P. Tschaiowsky samt slavisk rhapsodi nr 1, D-dur, af A. Dvorak.

Som hofkapelllets ledamöter genom dessa matinéer få vidkännas en ej obetydlig ökning i deras förut rätt betungande arbete, har beslutats, att en större del af matinéernas inkomst skall tillfalla hofkapelllets pensionskassa. För att äfven den mindre bemädlade må kunna bli i tillfälle att bevista matinéerna, ha biljettprisen satts synnerligen låga. Sålunda variera prisen mellan 1 kr. 50 öre på parkett, 1 kr. 75 öre å första raden, ända till 50 öre.

Anteckning till seriebiljetter, gällande till alla 5 matinéerna, kan ske å operans kansli hvardagar kl. 3—4 e. m., och uppmanas särskildt hrr ar-

betsgifvare, som vilja förskaffa sina underhafvande ett förädlade söndagsnöje, att begagna sig af detta tillfälle. Till de särskilda matinéerna tager försäljningen sin början först två dagar före konserten och då med en förhöjning af 50 och 25 öre pr biljett.

Konserter. Cecilia-kören ger sin första konsert denna säsong den 29 nov. i Oscarskyrkan. Programmet upptager Crucifixus af Lotti, Jephtha, oratorium af Carissimi, Koralmotett af Becker samt preludium för orgel och kantat nr 106 af J. S. Bach.

— Pianisten, fröken Agda Lysell ger samma dag i Vetenskapsakademien kammarmusikafteon med biträde af fru Munthe-Sandberg och hr N. Zedeler.

— Hr Knut Nyblom ger d. 30 nov. en vis-afton till luta i Musikaliska akademiens stora sal.

Kristina Nilsson, grefvinnan de Casa Miranda, har en kortare tid vistats i hufvudstaden och därunder gjort ett besök i Uppsala. Hon har äfven besökt Gårdsby i Småland och tänker en tid uppehålla sig här i sin hembygd.

Skandinaviska orgel- och pianofabriken har nu utvidgat sin verksamhet med en specialafdelning, innefattande ombyggnad, reparationer och stämning af kyrkorglar. Föreståndare blir ingenjör A. Lund, förut chef för den välkända orgelbyggarefirman Åkerman & Lund. Det torde härigenom ej dröja länge, innan fabriken också kan börja bygga kyrkorglar.

Thorvald Lammers, den här väl kände och högt värderade norske sångaren och musikern, har i midten af denna månad, på kallelse af Nordiska föreningen hållit föredrag "Om oratoriet och dess mästare".

Föredragshållaren började med skildringen af den flerstämmiga sångens blomstringstid i 16:e århundradet, omtalade Palestrina och hans samtida, "Florentinska reformen" omkring år 1600, då solosången arbetade sig fram till en konstform, samt det därur i tidernas lopp framgående musikaliska dramat och oratoriet. Vidare granskades och karaktäriserades Joh. Seb. Bach, Händel, Mozart, Haydn, Beethoven, Mendelssohn, Berlioz och Brahms. De med talang hållna föredragen framkallade rikt bifall af åhörarne, hvilka dock första dagen ej voro synnerligen talrika.

Från våra grannland.

Kristiania. Nov. 1—19. Nationalteatern har under månaden hittill haft endast dramatiska pjäser på spellistan, deribland "Gamla Heidelberg", som ju innehåller litet musik, med svenske skådespelaren De Wahl som gäst.

Den 13 gafs å teatern symfonikonsert med biträde af den berömda tyske violoncellisten prof. Hugo Becker, som dagen förut medverkat vid Musikforeningens konsert. Vid teaterns nyssnämnda konsert biträdde hr Joh. Backer Lunde såsom pianoackompanjator. Programmet var följande: 1. Tschaiowsky: Uvertyr "1812"; 2. Boccherini: Adagio och Allegro för violoncell; 3. R. Wagner: "Siegfrieds Rheinfahrt" 4. a) Bizet: Arietta; b) Sigurd Lie: Klagosång; 5. a) R. Schumann: Adagio ur violoncellkonserten; 6. Liszt: Ungersk Rhapsodi. — Fahlströms teater har med fru Wiehe-Berény som gäst fortfarande gifvit "Den lille Dronning" och "Damen från nattkaféet" samt "Der var en gang...". Visafton gafs äfven den 5 af fru Wiehe-Berény.

Konserterna ha under denna tid varit ganska talrika. Af Edvard Grieg gafs med biträde af fru Ellen Gulbranson den 3 en folkkonsert med uteslutande kompositioner af konsertgifvaren. — Cæcilia-foreningen gaf sin första säsongkonsert den 5 under hr Thorv. Lammers ledning och med biträde af fru Clara Hultgren, frkn Dagmar Lund och Nanne Sorm (piano) samt hr G. Lange. Programmet upptog: R. Schumann: Spanisches Liederspiel för 4 solostämmor med piano; 2. a) Bortniansky: "Du hyrde stærk"; b) Pretorius: Gammal julsång för blandad kör; 3. Brahms: fruntimmerskör med harpa och horn; 4. L. M. Lindeman: Norske kæmpeviser för blandad kör. Jemte denna konsert var mest betydande under denna tid Musikforeningens, som vanligt under Ivar Holters ledning, och nu under medverkan af prof. Hugo Becker och hr Backer-Lunde som ackompanjator. Programmet innehöll: 1. Borgström: "Jesus i Gethsemane", symfonisk dikt för orkester; 2. Tschaiowsky: Rococovariationer för violoncell och orkester; 3. Haydn-Piatti: Adagio och final ur sonat, C dur, för violoncell med piano; J. S. Bach: Suite, C-dur, för stråkorkester, 2 oboer och fagott. — Den 19 gaf frk. Hildur Andersen och Langes kvartett sin första kammarmusik-soaré med följande program: 1. Chr. Sinding: Stråkkvartett (ny); 2. R. Schumann: Adagio och Allegro för violoncell och piano; 3. Schubert: Pianotrio, Ess-dur. — Konserter ha för öfrigt gifvits af sångerskorna frk. Marie Irgens och Dagmar Lund.

Helsingfors. Nov. 1—15. Teatrarne härstädes ha hittills i denna månad endast haft dramatiska föreställningar. Den 1 och 3 nov. gaf hr Knut Nyblom visaftnar och den 4 och 6 konserterade den bekante bassångaren Ettore Gandolfi med biträde af hr O. Merikanto, hvarvid hans program upptog arior af Händel, Scarlatti, Verdi, Meyerbeer samt äldre och nyare sånger, utländska och finska. Den 7 gafs

Filharmoniska sällskapets 3:e symfonikonsert med pianovirtuosen Josef Slivinski som solist och efter följande program: 1. Beethoven: Symfoni n:r 3 (Eroica); 2. Tschaiowsky: konsert (op. 23) för piano och ork.; 3. Paul Dukas: "L'Apprenti Sorcier" ("Der Zauberlehrling"), scherzo för orkester. En kyrkokonsert gafs d. 8 af fru Alma Fohström med biträde af hr Merikanto, till förmån för de fattiga; programmet upptog saker af Hiller, Cherubini, Baonocini och Nicolo. Härmed gaf väl den berömda finska sångerskan en vacker avslutning på sina jubileumskonserter. — Sångerskan fru Leander Flodin har den 10 och 13 konserterat, biträdd af sin man, magister Karl Flodin.

Den 11 gafs i universitetsaulan en konsert af hr Slivinski med saker af Liszt, Bach-Liszt, Schubert-Liszt, Schumann och Chopin på programmet. Filharmoniska sällskapet gaf d. 13 sin 4:e folkkonsert. Dagen derpå hade Helsingfors' musikinstitut sin 5:e musikafton, dervid utfördes: Beethoven: Pianotrio op. 70 n:r 1; Bach-Busoni: Chaconne; R. Strauss: Hymnus; Liszt: Pester-Karnaval. De populära konserterna i Societetshuset några gånger i veckan ha som vanligt egt rum under ledning af dir. Rob. Kajanus, som äfven är dirigent vid Filharm. sällskapets symfonikonserter.

Köpenhamn. Nov. 1—19. På kgl. teatern har hr Herold fortsatt sitt gästspel i "Aida", "Carmen" och "Faust". Spellistan har under denna tid för öfrigt upptagit "Mignon", "På Sicilien", "Drot og Marsk", "Trubaduren" och "Elverhöj" jemte dramatiska pjäser utan musik samt baletterna "Et Folksagn", "Fra Siberien til Moskva" och "Napoli". Öfriga teatrar här ha endast haft dramatiskt repertoar.

Af konserter ha flere förekommit under månaden, men då sällan programmen till dem annonseras i tidningarna, utan i dessa hänvisas att studera dem på "gadeplakaterna", kan endast köpenhamnarna sjelfva, som ha lust för detta gatstudium, få reda på konsertnumren. Palækonserternas program bruka dock kortligen angifvas. Den 1:a för säsongen af dessa, fortfarande under hr Joachim Andersens direktion, gafs d. 20 nov. med biträde af hrr Schattuck och Moor. Programmet upptog: 1. N. V. Gade: Ossian-uvertyr; 2. Tschaiowsky: Konsert, B-moll, för piano och orkester; 3. Massenet: Recitativ och aria ur "Herodiade"; 4. Leoncavallo: Prolog till "Pajazzo"; 5. Haydn: Symfoni, B-dur, "La reine de France". Konsert gafs den 2 af Othilia Eiler Jensen (F. Frisch), biträdd af hr Eiler Jensen m. fl.; den 4 gafs den första af 3 abonnementskonserter under ledning af hr Wolfgang Hansen (pianist) under medverkan af stråkkvartetten

hrr Ax. Gade, Schörning, Marke och Hoeberg. Den 11 konserterade hrr Rob. Moor och Arthur Shattuck. Sångaftnar ha gifvits af frk. Gerda Marg. Jensen och Ingeb. Boldsen, konserter vidare af frk. Math. Hanne-mann samt Thyra Lund.

Från andra land.

Paris. Följande operastatistik meddelas härifrån. Bland tonsättare, hvilkas arbeten under 1903 uppfördes å Stora operan i Paris kommer Gounod främst som med "Faust" och "Romeo och Julia" uppnått 43 föreställningar, derefter Saint-Saëns med 42 dito af "Simon och Delila" samt "Henrik VIII" och så Wagner med 41 föreställningar af "Lohengrin", "Tannhäuser", "Valkyrian" och "Siegfried".

På Opéra Comique var Massenet n:r 1 med 63 föreställningar af "Mignon", "Werther", "Navarresiskan" och "Cendrillon"; af dessa inbragte "Werther" mest, eller 12,990 francs. Puccini "Bohème" och "Tosca" gäfvos 43 gånger, Bizets "Carmen" 35 och Charpentiers "Louise" 31 gånger.

Dödsfall.

Lie, Sigurd, norsk komponist, född i Drammen den 23 maj 1871, afled i följd af blodstörtning den 29 sisl. september. Son af konrektor Lie i Kristiansand blef han student 1889 och egnade sig sedan åt tonkonsten, elev af Lindeman, Böhn (violin) och Holter (teori och komposition). År 1891 begaf han sig till Leipzig och studerade vid konservatoriet i 2½ år. Efter ett uppehåll i Berlin återvände Lie till hemlandet och blef dirigent för sällskapet "Harmonien" i Bergen, samt sedan kapellmästare vid Centralteatret under Fahlströms period. Efter att ha erhållit Houens legat studerade han musik i Berlin och hemkommen 1902 blef han efter Gröndahl dirigent för "Kristiania Handelsstands forening" och har på konserter medverkat som ackompanjator.

Sigurd Lie var en redan ansedd, och än mer lofvande, komponist. Vid en af honom 1899 gifven konsert med blott hans egna kompositioner upptog programmet: *Symfonisk marsch*, *Orientalisk suite* i tre satser för stor orkester. Erling Skjalgsson för manskör, barytonsolo och stor orkester med piano och manskörer: "Firkanten", *Per spillemand*. 1903 gafs af Musikforeningen en hans *Symfoni*, A-moll, för stor orkester, vidare har han komponerat en *Pianokvintett*, saker för violin och piano, "Vaar- och Martin Luther-cyklus" för manskör, kantater, solosånger m. m.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Bruckeberg 14 97. Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.
Frans J. Huss.

Kurs i plastik samt undervisning i sång

efter den italienska sångmetoden i förening med instuderande af roller, med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af
SIGNE HEBBE,
Sturegatan 24, Stockholm.

OBS. Svensk Musiktidnings Expedition OBS.

är från 1 Oktober
Kammakaregatan 6
1 tr. upp öfver gården.

Eleganta Permar

till *Svensk Musiktidning* finnas till salu uti flera färger. Pris kr. 1,50, hos A. F. Högbergs bokbinderi, Davidbagaresgata N:o 22—24.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 24:de årgången. — För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1904 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier etc.* Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor. I landsorten* prenumereras bäst å *posten.*

OBS.! Nyttan af en musiktidning för musikkildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklivet är högst och rikast utveckladt. *Svensk Musiktidning* meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tas i utbyte. Bekväma afbetalningsvillkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar alltid erhållit högsta priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULD MEDALJ »för utmärkta flyglar och pianos»

Göteborg 1891 Malmö 1896
Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker.
Inalles 21 första pris

A.-B. Skandinaviska Orgel & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af

Orglar

för kyrkor, skolor och hemmen samt

Pianinon.

OBS.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaftenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32 Stockholm.

På C. W. K. Gleerups i Lund förlag har i bokhandeln utkommit:

Kyrkosångens Vänners
samling af

Koral- * * * Preludier

byggda på koralmotiv, utg. af

G. T. Lundblad.

1:a häft. 1 kr. 50 öre, 2:a häft. 2 kr.

3:e häftet under arbete.

Festmarsch

för piano af

Gustaf Hägg.

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupp-laga å

50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

En nyreparerad

Dubbel-pedalharpa

i godt stånd säljes billigt.

Adress: Postbox N:o 4. Lund.
(G. 16496).

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharmonier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

OBS.! Hufvuddepöt för Blüthners och Rönisehs världsberömda Flyglar och Pianinos.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

INNEHÅLL:

Modeste Menzinsky (med porträtt). — Om operetten. — Musikkorrespondens från Dresden och Stuttgart af Anteros. — Musikpressen. — Litteratur. — Musikbref från Göteborg af H.-t. — Följetong: Rouget de l'Isle och Marseljäsen af E. Minstrel (forts. och slut). — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Annonser.